

Pyydämme ystävällisesti kuittaamaan viestimme perilletulon jottei meidän tarvitse yrittää tavoittaa teitä muita keinoja käyttäen. Kuittaukset helpoiten sähköpostilla osoitteeseen otto@kekalainen.net

Arvoisa Europarlamentaarikko

Alexander Stubb

Euroopan kansanpuolueen (kristillisdemokraatit) ja Euroopan demokraattien ryhmä

Onnittelemme Teitä valintanne johdosta ja toivomme että jaksatte kautenne aikana perehtyä riittävästi käsiteltävien asioiden taustoihin sekä toimia tinkimättömästi ja vastuullisesti saamassanne luottamusasemassa, kehittääksenne yhteiskuntaa omien arvojenne mukaisesti.

Erityisesti toivoisimme teidän työskentelevän sellaisten asioiden puolesta, joilla edistetään EU:n alkuperäisten tarkoitusten toteutumista, eli toimivien sisämarkkinoiden kehittämistä sekä EU:n kilpailukyvyn edistämistä laaturapainotteisella tavalla. Nykyisin EU:n lobbausjärjestelmässä suuryritykset ovat yliedustettuja, jolloin PK-yritysten tarpeet ja kuluttajien suoja uhkaavat jäädä taka-alalle. **Ajankohtaista juuri nyt ovat ohjelmistoalan kilpailua rajoittava ohjelmistopatenttiehdotus sekä kuluttajansuojaa heikentävä palveludirektiiviehdotus.**

Liian laajat immateriaalioikeudet estävät vapaata kilpailua

Patenttien alkuperäinen tarkoitus oli edistää tieteen ja tekniikan kehitystä houkuttelemalla yrityksiä julkaisemaan keksintönsä saaden vastapalveluna yhteiskunnan takaaman yksinoikeuden hyödyntää keksintöä taloudellisesti tietyn suojakauden ajan. Keksinnöt levisivät patenin haltijan myydessä lisenssejä. Tällöin patenteista hyötyi sekä yksittäinen keksijä ja yritys, julkinen tiedeyhteistö että suuri yleisö. Taloudellinen yksinoikeus on ollut hyödyllinen erityisesti pienille yrityksille, sillä isoilla yrityksillä on markkinointikapasiteettinsa takia paremmat lähtökohdat patenttivapaillakin markkinoilla.

Nykyisin patenttijärjestelmän todellisuus on erilainen. Käytännössä patenteista hyötyvät lähinnä suuryritykset, jotka patenttisalkkunsu ja juristiarmeijansa avulla

estävät kilpailevien yritysten tulon markkinoille. Tämä näkyy käytännössä siinä, että laajennettuja patenttioikeuksia (ja immateriaalioikeuksia yleensäkin) lobbaavat lähinnä suuryritykset kuten IBM, Microsoft ja Nokia. IBM on Yhdysvaltojen suurin yksittäinen patentoija ja Nokia vastaavasti Suomen.

Nykyisessä patenttijärjestelmässä on epäkohtia on monella tasolla.

Ensinnäkään 'prior art'-periaatetta, jonka mukaan keksintö on patentoitavissa vain jos sen sovelluksia ei ole jo julkaistu, ei enää noudateta johdonmukaisesti. Tämä johtuu siitä, että patenttitoimistojen virkailijoiden pätevyys ei useinkaan vastaa tehtävän asettamia vaatimuksia. Patenteja myönnetään usein yrityksille, jotka eivät suinkaan ole idean alkuperäisiä kehittäjiä. Näin tapahtuu usein siksi, että alkuperäinen idean kehittäjä pitää keksintöä liian mitättömänä patentoitavaksi tai taloudellisesti niin huonosti hyödynnettävänä ettei siihen kannata hakea kallista patenttia. Kunnollinen 'prior art' -tarkastus vähentäisi kiistanalaisten patenttien määrää, mutta näin ei tapahdu osittain siitä syystä, että sen tekeminen on vaikeaa, ja osoittain siksi, ettei kunnollisen tarkastuksen tekeminen ole patenttia hakevan yrityksen tai patenttimaksuja keräävän toimiston etujen mukaista. Ulkopuolisen osapuolen tekemä 'prior art'-ilmoitus tulisi olla nykyistä helpompi tapa kaataa jo myönnettyjä patenteja.

Toiseksi, patenteja hakevat yritykset eivät ole velvollisia hyödyntämään patenttiaan. Usein suuryritykset pyrkivätkin vahvistamaan markkina-asemaansa hakemalla aktiivisesti kilpailijoiden toimintaan liittyviä patenteja, ja sitten pyytämällä niin korkeita lisenssimaksuja että kilpailevan yrityksen toiminta ennemmin tai myöhemmin "juuttuu patenttiviidakkoon". Patenttien tulisi vanhentua nopeammin, mikäli niitä hakeva yritys ei itse hyödynnä niitä lainkaan.

Kolmanneksi, patenteja myönnetään ylipäätään liian helposti. Ainoastaan sellaiselle keksinnölle, joka on selvästi uusi ja uniikki, vaatii tuotekehitystä ja on selvästi rajattavissa, tulisi myöntää patentti. Esimerkiksi jonkin luonnonilmiön havaitsemisesta ei pitäisi saada patenteja kaikkiin niihin sovelluksiin, jossa luonnonilmiö esiintyy, sillä tällainen havainto ei itsessään vielä ole uniikki keksintö eikä yksittäinen patentinhaltija pysty tekemään tuotekehitystä kaikkiin mahdollisiin sovelluksiin.

Myöskään pelkille ideoille ei tulisi antaa patenttisuojaa, vaan ideaan tulisi liittyä selkeä keksintö, taloudellinen hyödyke. Esimerkiksi ohjelmistopatentit, matemaattiset kaavat, kuviot tai vastaavat eivät saisi olla patentoitavissa, sillä niiden keksiminen on yksinkertaisesti liian helppoa, eikä niiden keksimiseen tarvitse mitään tuotekehitystä, sillä ne ovat puhtaita ideoita. Ellei tietokonehiiren kaksoisnapsautusta tai auton käsijarrun käyttöä sivuluisun aiheuttamiseksi olisi vielä keksitty, pelkkä ajatus tai havainto ei saisi olla patentoitavissa, sillä ne ovat puhtaita ideoita. Vasta itse tietokonehiiren tai auton käsijarrun tarkalle rakenteelle tulisi voida myöntää patenttisuojaa, edellyttäen että rakenne on jotenkin uusi ja uniikki, sekä että sen eteen on tehty tuotekehitystä.

Kysymys on myös "Intellectual property" -käsitteen tulosta yhteiskuntaamme.

Isot yritykset pyrkivät muuttamaan ihmisten mielikuvia siihen suuntaan , että tietoa olisi mahdollista omistaa. Informaatiota, tai tietoa, nimenomaan ei voi omistaa, sillä se ei ole materiaalista (sitä voi esimerkiksi kopioida loputtomasti ilman kustannuksia) eikä se ole kenenkään yksittäisen ihmisen kehittämää, vaan ihmiskunnan menneiden ja nykyisten sukupolvien yhteinen saavutus. Tietyissä mielessä voidaan koko ihmiskunnan historian kehitys nähdä informaation kehityksenä, joten vapaan informaationkulun tai sen hyödyntämisen estäminen on suuri uhka saavutetulle sivilisaatiotasollemme.

Euroopalla on tällä hetkellä huomattava kilpailuetu Yhdysvaltoihin nähden nimenomaan siksi, että hyvin peruskoulutettu väestö, edulliset infrastruktuuripalvelut ja kohtuullinen patenttipolitiikka tarjoavat hyvän kasvualustan "know-how" -painotteiselle yritystoiminnalle. Yhdysvalloissa vallitsee tällä hetkellä syvä tieteellistaloudellinen taantuma, joka johtuu nimenomaan siitä, että isot yritykset väärinkäyttävät patenteja oman markkinasemansa vahvistamiseen ja kilpailijoiden toiminnan lukitsemiseen.

Pyydämme, älkää pilatko tätä kilpailuetua kopioimalla patenttilainsäädäntöä Yhdysvalloista. Nykyinen tekijänoikeuslaki on rittävä suojaamaan ohjelmistokehittäjiä. Ohjelmistopatenttiporkkanaa ei tarvita, esimerkiksi nykyisin käytettävät keskeiset ohjelmistoteknologiat ja -standardit joihin Internet perustuu ovat kehittyneet mainiosti ilman patenteja.

Suosittelen lukemaan esimerkiksi professori Lawrence Lessigin teoksia (<http://www.lessig.org/>). Informaatioyhteiskuntaa ei rakenneta immateriaalioikeuksia laajentamalla.

Esimerkkejä hankkeista, jotka edistävät aidosti informaatioyhteiskunnan kehitystä:

<http://www.wikipedia.org/>

<http://www.ffi.org/>

<http://fsfeurope.org/>

<http://www.ffii.org/>

<http://www.nosoftwarepatents.org/> (suomenkielinen)

Muutamia arvostettujen kirjailijoiden teoksia:

Protocol: How Control Exists After Decentralization (Alexander R. Galloway, Assistant Professor of Media Ecology at New York University)

Free Culture: How big media uses technology and the law to lock down culture and control creativity (Lawrence Lessig, Professor of Law at Stanford Law School)

Palveludirektiivistä ei ole tehty vaikuttavuusselvitystä

Tulossa oleva palveludirektiivi on myös esimerkki siitä, miten suuryrityksten etuja ajetaan niin, että PK-yritysten ja erityisesti kuluttajien oikeudet kärsivät. Direktiivin abstraktiotaso on erittäin korkea, eikä sen käytännön vaikutuksista ole tietoa, eli siitä, mitä se muuttaa, ja lisäävätkö muutokset todella palveluiden kauppaa sisämarkkinoilla.

Palveludirektiivin suurin ongelma on alkuperäismaaperiaate. Jos yritys aikoo myydä palveluja toiseen maahan, on täysin perusteltua velvoittaa se paitsi hankkimaan paikallista kielitaitoa myös perehtymään paikallisen lainsäädännön.

Ainoastaan keinotekoiset sisämarkkinakilpailun esteet tulisi poistaa (esimerkiksi yrityksiä ei saisi syrjiä niiden alkuperämaan perusteella, 14. artiklan 1., 2., ja 3. kohta), mutta on täysin järjetöntä vapauttaa yritys noudattamasta paikallisia lakeja, puhumattakaan siitä, että ulkomailla yrityksen toimintaa tulisi valvoa sen oman maan viranomaiset.

Lupa- ja lakiasioihin liittyvät kilpailuesteet on järkevää poistaa vain luomalla Euroopanlaajuisia lupakäytäntöjä sekä yhdenmukaistamalla yksittäisiä rajoittavia lakeja, kuten työaika- tai ympäristönsuojelulakeja.

Nykyisen muotoisesta palveludirektiivistä hyötyvät vain sellaiset suuryritykset, joilla on varaa siirtää pääkonttoriaan siihen maahan, jossa kulloinkin on yrityksen kannalta edullisin lainsäädäntö.

Kunnioittaen,

Otto Kekäläinen
lääketieteen opiskelija ja tietotekniikan alan yksityisyrittäjä

Ante Pettersson
lääketieteen opiskelija, ohjelmoija

Vastaamme mielellämme lisäkysymyksiin ja olemme valmiita perustelemaan ja todistamaan käyttämiämme argumentteja erittäin perusteellisesti.